

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Statystyka spółdzielni. Rok 1922 i 1923

Źródło:

Kwartalnik Statystyczny 1924 Tom 1 zeszyt 2/3, strony 176-186

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt.

„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«

H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

STATYSTYKA SPÓŁDZIELNI.

Rok 1922 i 1923.

Statystykę spółdzielczości w Polsce Główny Urząd Statystyczny prowadzi od 1921 r. Zapoczątkowana artykułem L. Błaszковского p. t. *Spółdzielcze stowarzyszenia spożywców w b. Królestwie Kongresowym* (*Miesięcznik Statystyczny* tom III r. 1921), statystyka ta z biegiem czasu rozszerza się, obejmując w ogólnych zestawieniach obszar całego Państwa Polskiego. W *Roczniku Statystyki* r. 1920/22 cz. II pomieszczono dane, dotyczące terytorjalnego rozmieszczenia spółdzielni według województw, czasu powstania i t. p. (stan w dniu 1 stycznia 1922), tudzież ogólnikowe dane o związkach rewizyjnych. Tym ostatnim poświęcono szczegółowe opracowanie w artykule K. Sokółowskiego p. t. *Związki rewizyjne spółdzielni w Polsce* (*Miesięcznik Statystyczny* tom VI r. 1923 str. 125), tudzież 3 tablice w *Roczniku Statystyki* r. 1923 (str. 68—71). Bliższe dane o rozmieszczeniu spółdzielni powiatami w b. Dzielnicy pruskiej i austriackiej zawiera *Miesięcznik Statystyczny* tom VI, str. 198 do 202¹.

Źródłem dla powyższych materiałów i przyczynków są przede wszystkim karty indywidualne, nadsyłane regularnie co pół roku (od stycznia 1922 r. począwszy) przez wydziały rejestrowe sądów okręgowych, jako wyciągi z rejestrów handlowych. Na podstawie tych kart, zawierających zasadnicze dane o spółdzielni w chwili jej powstania lub wykreślenia, opracowano tablice 1—9. Ponadto danych uzupełniających dostarczyła Rada Spółdzielcza przy Ministerstwie Skarbu, o spółdzielniach zaś związkowych — związki rewizyjne drogą mniej lub więcej szczegółowych i mniej lub więcej dokładnych sprawozdań.

Co się tyczy wartości materiału, z którego korzystano przy opracowaniu poniższych tablic, zaznaczyć odrazu należy, iż karty indywidualne wpisów odpowiadają najzupełniej rzeczywistości. Natomiast podział spółdzielni na nowopowstałe i stare (t. j. te, które zarejestrowano powtórnie

z powodu przystosowania się do Ustawy z 1920 r. lub zarejestrowano w sądzie po raz pierwszy, przedtem zaś figurowały one w aktach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub Rolnictwa i Dóbr Państwowych) nie jest — szczególnie w 1922 r. — przeprowadzony wyraźnie, gdyż sądy częstokroć nie wiedziały, czy dana spółdzielnia faktycznie powstała jako nowa, czy też istniała już poprzednio, a teraz zmieniła tylko statut, bądź zarejestrowała go po raz pierwszy. Pamiętać przytem należy, iż w b. Królestwie Kongresowym obowiązek rejestrowania firm w sądzie wszedł w życie dopiero w 1917 r., ściślej w 1919 r. (Dekret Naczelnika Państwa z dn. 7 lutego, Dz. Praw, r. 1919, Nr. 14, poz. 164), w województwach wschodnich zaś dopiero w 1922 r. (Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 marca, Dz. U. Nr. 21 poz. 170). Z tych względów liczyć się trzeba z tem, iż suma spółdzielni nowopowstałych, podana w tablicy 2, może być nieco większa, niż było w rzeczywistości, kosztem starych spółdzielni. Jednocześnie należy zaznaczyć, że sądy niejednakowo rejestrują stare spółdzielnie: jedne (np. sąd okręgowy w Nowym Sączu) wykreślają z rejestru stowarzyszenie, założone według dawnych ustaw, wpisują zaś nowe, które faktycznie istniało już od pewnego czasu, drugie zaś (np. sąd okręgowy we Lwowie) powyższą zmianę dokonywują w dotychczasowym rejestrze takiego stowarzyszenia. Stąd liczba starych spółdzielni, przystosowujących swe statuty, jest odpowiednio większa w sądach, nadsyłających Głównemu Urzędowi Statystycznemu karty tak wykreśleń, jak i pierwszych wpisów (a na tych ostatnich oparta jest nasza statystyka) podczas gdy w innych jest ona zupełnie niewidoczna. Wystarczy zresztą porównać wojew. krakowskie z lwowskiem na zasadzie tabl. 9.

Przechodząc do omówienia poniżej drukowanych tablic, musimy odrazu zastrzec, iż dane tabl. 1 nie odzwierciedlają faktycznego stanu

¹ Rozszerzeniu i pogłębieniu statystyki ruchu spółdzielczego stoi na przeszkodzie brak kontaktu pomiędzy Głównym Urzędem Statystycznym a niektórymi związkami, którego dotychczas — pomimo licznych starań Urzędu — nawiązać nie zdołano.

rzeczy, jeno stan spółdzielni według rejestrów handlowych. Ponieważ cały szereg spółdzielni czy to skutkiem działań wojennych, czy też z powodu dobrowolnej likwidacji zawiesił całkowicie działalność, sąd jednak o tem zawiadomiony nie został z powodu niedbalstwa lub poprostu nieistnienia likwidatorów, tabl. 1 wykazuje sumę stowarzyszeń o wiele większą, niż jest w istocie. Dla porównania podajemy, iż Rada Spółdzielcza do dnia 30 listopada 1923 r. zarejestrowała u siebie 10 484 spółdzielni, istniejących nietylko na papierze, ale i w rzeczywistości, gdy według rejestrów handlowych 1 stycznia 1924 r. było spółdzielni 14 563. Jest jednak rzeczą możliwą, iż w niektórych przypadkach Rada Spółdzielcza nie posiadała jeszcze danych, które otrzymał już Główny Urząd Statystyczny.

Z temi zastrzeżeniami stwierdzamy, że w stosunku do ludności stan i ruch spółdzielni w Polsce przedstawia się następująco:

Województwa	Na 100 000 mieszkańców przypada spółdzielni		
	istniejących	nowopowstałych	
	I. I 1924	1922	1923
Polska	54,2	4,63	4 81
M. st. Warszawa	52,8	9,20	11,96
Warszawskie	47,7	3,65	3,50
Łódzkie	33,2	3,78	2,98
Kieleckie	52,4	4,73	3,39
Lubelskie	51,2	4,17	3,69
Białostockie	27,4	5,37	4,68
Okr. adm. wileński	17,4	3,56	13,80
Nowogródzkie	12,2	5,35	6,81
Poleskie	6,0	4,20	2,05
Wołyńskie	6,9	2,99	4,03
Poznańskie	60,5	3,50	3,49
Pomorskie	51,6	4,90	2,34
Krakowskie	96,7	3,37	3,11
Lwowskie	100,0	5,41	5,56
Stanisławowskie	92,9	8,23	8,90
Tarnopolskie	75,8	6,23	6,65
Śląskie	42,3	2,67	2,68

Z tabl. 2, która nie wymaga żadnych zastrzeżeń, wynika, iż powstawanie nowych spółdzielni odbywa się w tempie jednostajnem, nie wykazując poważniejszych różnic pomiędzy r. 1922 a 1923 tak w liczbach względnych, jak i bezwzględnych. Da się tylko zauważyć silniejszy wzrost spółdzielni rolniczo-handlowych i budowlano-mieszkaniowych,

lekki spadek spożywczych, znaczniejszy zaś kredytowych — zjawisko zupełnie jasne i zrozumiałe. Co się tyczy grupy: „Inne i nieokreślone“, to jej dwukrotny zgórą wzrost w r. 1923 w porównaniu z r. 1922 tłumaczyć należy tem, iż przy opracowaniu danych za r. 1923 cały szereg spółdzielni rusińskich o niezbyt wyraźnie określonym, a najczęściej różnorodnym przedmiocie działalności¹ zaliczono do podgrupy: „Mieszane“, wchodzącej w skład powyższej grupy, podczas gdy w r. 1922 metody tej nie trzymano się zbyt ściśle, tak, iż pewna liczba „mieszanych“ spółdzielni trafiła do spożywczych lub rolniczo-handlowych.

W związku z tem należy zwrócić uwagę na tabl. 3 i 4, skąd widać, że w Małopolsce na 100 nowych stowarzyszeń spółdzielczych w r. 1922 powstało 60 rusińskich, w r. 1923 zaś — 58. Zaznaczyć jednak należy, iż według wyjaśnień Rady Spółdzielczej nowe kooperatywy rusińskie w Małopolsce powstają z przekształcenia dotychczas istniejących², co do rozwiązania których sądy nie otrzymują potrzebnych informacji, skoro w r. 1922 na 100 spółdzielni, istniejących dawniej, skutkiem zmiany statutu ponownie zarejestrowano tylko 28 rusińskich.

W jakim stosunku do liczebności najważniejszych grup narodowych pozostaje rozwój kooperacji w Małopolsce wschodniej, wykazuje nam poniższe zestawienie:

Na 100 000 Polaków powstało polskich spółdz. w r. 1922 — 3,07, w r. 1923 — 3,51;
na 100 000 Rusinów powstało rusińskich spółdz. w r. 1922 — 9,81, w r. 1923 — 9,93;
na 100 000 Żydów powstało żydowskich spółdz. w r. 1922 — 3,42, w r. 1923 — 5,13.

Dla wyjaśnienia musimy dodać, iż podziału spółdzielni według narodowości dokonywa się w Gł. U. St. na podstawie bądź brzmienia firmy (w Małopolsce spółdzielnie rusińskie mają firmę w języku ojczystym, toż samo niemieckie w Małopolsce i Wielkopolsce), bądź nazwisk członków zarządu i rady nadzorczej, uwidocznionych w aktach Rady Spółdzielczej. Co do b. Dzielnicy pruskiej i austriackiej podział ten jest bezwzględnie dokładny, jedynie w b. Dzielnicy rosyjskiej trudno było niekiedy przeprowadzić go według faktycznego stanu rzeczy: stąd dość znaczna pozycja „niepodane“ (tabl. 3 i 4).

Tablice 5 i 6 wymagają również pewnego zastrzeżenia, a to dlatego, że z powodu wzrastającej z miesiąca na miesiąc deprecjacji marki polskiej w jednej

¹ Zasadniczo biorąc, niemal każda spółdzielnia rusińska w Małopolsce wschodniej jest według statutu spółdzielnią spożywczą, kredytową, handlową, a często i budowlaną lub mleczarską zarazem. O włączeniu danej spółdzielni do tej lub innej grupy decydował przedmiot jej działalności, ustalony przez sąd.

² Głównie kooperatywy kredytowe zastąpiono kooperatywami spożywczymi i t.zw. torhowelnymi (t. j. rolniczo-handlowymi lub spożywczo-handlowymi).

i tej samej rubryce (np. od 5 do 10 tysięcy mk.) umieszczono zarówno spółdzielnię o wysokim w swoim czasie udziale, powstałą na początku roku, jak i spółdzielnię, założoną w końcu roku, gdy siła nabywcza waluty uległa już znacznemu zmniejszeniu.

Tabl. 7 i 8 nie nastęrczają żadnych uwag. Zaznaczyć jedynie należy, iż „rodzaj spółdzielni“ w przeciwieństwie do wszystkich pozostałych tablic, gdzie zastosowano klasyfikację skróconą, zawiera szczegółową budowę systemu klasyfikacyjnego, przyjętego w Głównym Urzędzie Statystycznym. Przy opracowaniu tabl. 2—6 oraz 9 i 10 posilkowano się również klasyfikacją szczegółową, ze względu jednak na niewielkie znaczenie kombinowania szczegółowego rodzaju spółdzielni z narodowością, wysokością udziału i przyczyną wykreślenia przyjęto w publikacji podział bardziej ogólnikowy.

Uwagi do tabl. 9 mieszczą się w początkowych ustępach niniejszego artykułu. Odnośnie tabl. 11 zaznaczyć należy, iż rubryka wykreśleń z powodu likwidacji lub rozwiązania spółdzielni powstała wskutek takiego właśnie sposobu sformułowania przez sądy, logicznie zaś jest bardzo zbliżona do rubryki „niepodane“. Gdyby sądy otrzymywały wiadomości o wszystkich rozwiązaniach spółdzielni, stosunek 164 wykreśleń w r. 1923 do 73 w 1922 r. byłby niezmiernie charakterystyczny dla podkreślenia akcji sanacyjnej, jaką prowadzą głównie związki rewizyjne w stosunku do „martwych“ stowarzyszeń.

Tabl. 12, 13 i 14 zostały w dostateczny sposób omówione w uwagach, znajdujących się poniżej każdej z tych tablic.

Kazimierz Sokołowski

Referent w Głównym Urzędzie Statystycznym.

WYKAZ ZWIĄZKÓW SPÓŁDZIELNI I SKRÓCEN ICH NAZW, UŻYTYCH W TABLICACH 12 i 13.

- Z. Pol. Stow. Spoż.* — Związek Polskich Stowarzyszeń Spożywców („Społem“).
Z. R. Rol. Sp. Roln. — Związek Rewizyjny Polskich Spółdzielni Rolniczych.
Z. Sp. Budowl. — Związek Spółdzielni Budowlanych.
Z. Sp. Niem. w Ł. — Związek Spółdzielni Niemieckich w Łodzi.
Pol. Z. R. Sp. Kred. — Polski Związek Rewizyjny Spółdzielni Kredytowych.
Z. Rob. Sp. Spoż. — Związek Robotniczych Spółdzielni Spożywców.
Centr. S. S. S. R. Chr. — Centrala Spożywczych Stowarzyszeń Spółdzielczych Robotników Chrześcijańskich.
Z. R. Sp. Prac. P. K. i S. — Związek Rewizyjny Spółdzielni Pracowników Państwowych, Komunalnych i Społecznych.
Z. R. Żyd. Tow. Sp. — Związek Rewizyjny Żydowskich Towarzystw Spółdzielczych.
Spółdz. Żw. Kr. Ewang. Sp. — Spółdzielczy Związek Kredytowy Ewangelickich Spółdzielni.
Z. Sp. Zar. i Gosp. — Związek Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu.
Z. Sp. Roln. na Włkp. — Związek Spółdzielni Rolniczych na Wielkopolskę.
Z. Sp. Niem. w P. — Związek Spółdzielni Niemieckich w Polsce.
Z. Sp. Wiej. Pom. — Związek Spółdzielni Wiejskich Pomorza.
Z. Stow. Zar. i Gosp. — Związek Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych we Lwowie.
Kraj. Zw. Rew. (rusin.) — Krajowy Związek Rewizyjny Ruskich Stowarzyszeń.
Kraj. Patr. Sp. Roln. — Krajowy Patronat Spółdzielni Rolniczych.
Powsz. Z. Stow. Z i G. — Powszechny Związek Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych.
Z. Sp. Roln. w Ks. C. — Związek Spółek Rolniczych w Księstwie Cieszyńskim.
Ruski Zw. Rewiz. — Ruski Związek Rewizyjny.
Z. Niem. Sp. Roln. w M. — Związek Niemieckich Spółdzielni Rolniczych w Małopolsce.
Z. R. Sp. Roln. — Związek Rewizyjny Spółdzielni Rolniczych w Krakowie.
Z. R. Sp. Roln. Hand. — Związek Rewizyjny Spółdzielni Rolniczo-Handlowych.
Z. R. Sp. Kół. Roln. — Związek Rewizyjny Spółdzielni Kółek Rolniczych.
„Proletariat“ — Związek Robotniczych Stowarzyszeń Spółdzielczych „Proletariat“.

Tabl. 1. Spółdzielnie istniejące według województw.

Stan w dniu 1 stycznia 1924.

Rodzaj	Polska	M. st. Warszawska	Warszawskie	Łódzkie	Kieleckie	Lubelskie	Białostockie	Okr. adm. wileński	Nowogródzkie	Poleskie	Wolyńskie	Poznańskie	Pomorskie	Krakowskie	Lwowskie	Stanisławowski	Tarnopolskie	Śląskie
Ogółem	14 563	494	1008	747	1329	1070	357	171	100	53	99	1194	485	1925	2719	1253	1083	476
%	100,0	3,4	6,9	5,1	9,1	7,3	2,5	1,2	0,7	0,4	0,7	8,2	3,3	13,2	18,7	8,6	7,4	3,3
Spożywcze	5 518	217	559	371	928	608	160	81	45	20	59	137	78	708	789	388	283	87
Budowlano-mieszkaniowe	676	108	78	24	96	116	52	7	—	7	4	41	25	38	36	6	4	34
Kredytowe	5 665	93	315	311	261	273	105	68	34	18	19	586	222	694	1272	569	583	242
Rolniczo-handlowe	907	1	18	14	14	17	32	7	10	6	7	106	28	150	222	130	127	18
Inne handlowe	362	13	11	9	6	12	5	1	4	—	3	45	6	82	95	31	16	23
Surowcowo-warsztatowe	381	27	4	4	7	7	2	4	1	—	—	64	6	88	106	25	19	17
Jajczarskie, mleczarskie i hodowlane	536	—	20	12	9	30	—	—	—	—	—	92	77	110	109	49	10	8
Inne rolnicze	87	8	—	—	—	—	1	1	—	—	—	34	9	2	10	—	4	18
Rolniczo-przemysłowe	67	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	44	15	2	2	2	—	—
Inne przemysłowe	77	3	—	—	2	3	—	—	—	1	—	23	7	13	13	2	—	10
Wydawniczo-księgarskie	77	11	1	—	4	1	—	1	1	—	3	5	6	13	26	2	1	2
Inne i nieokreślone	210	13	2	1	1	3	—	1	5	1	4	17	6	25	39	49	16	17

a Ponadto 73 oddziały i 56 związków.

Tabl. 2. Spółdzielnie nowopowstałe według województw.

Wciągnięte do rejestru w latach 1922 i 1923.

Rodzaj	1922	1923	M. st. Warszawska	Warszawskie	Łódzkie	Kieleckie	Lubelskie	Białostockie	Okr. adm. wileński	Nowogródzkie	Poleskie	Wolyńskie	Poznańskie	Pomorskie	Krakowskie	Lwowskie	Stanisławowski	Tarnopolskie	Śląskie	W odsetkach sumy ogólnej	
																				1922	1923
																				Ogółem	1 244 ^a
Spożywcze	697	693	24	37	44	62	40	39	73	35	9	37	35	14	21	93	56	61	13	56,0	53,6
Budowlano-mieszkaniowe	90	115	53	6	2	2	11	5	7	—	2	4	3	4	4	4	2	—	6	7,2	8,9
Kredytowe	226	187	14	16	11	16	13	7	41	8	1	5	9	15	20	5	2	4	4	18,2	14,5
Rolniczo-handlowe	55	75	1	3	4	2	8	1	7	7	5	3	2	2	8	8	2	1	1	4,4	5,8
Inne handlowe	34	35	3	3	3	—	3	1	1	1	—	3	1	1	4	5	2	2	2	2,8	2,7
Surowcowo-warsztatowe	44	35	7	2	2	1	—	1	4	—	—	—	9	—	6	1	1	—	1	3,5	2,7
Jajcz., mlecz. i hodowlane	22	24	—	3	1	1	6	—	—	—	—	—	—	—	4	5	4	—	—	1,8	1,9
Inne rolnicze	11	5	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	0,9	0,4
Rolniczo-przemysłowe	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	0,2
Inne przemysłowe	11	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	1	—	—	—	0,9	0,3
Wydawniczo-księgarskie	10	15	5	1	—	—	1	—	1	—	—	3	—	—	—	4	—	—	—	0,8	1,2
Inne i nieokreślone	44	101	4	2	1	—	1	—	1	5	—	3	4	—	6	10	41	21	2	3,5	7,8

a Ponadto 11 oddziałów i 13 związków. b Ponadto 22 oddziały i 11 związków.

abl. 3. Spółdzielnie nowopowstałe według narodowości.

Wciągnięte do rejestru w r. 1922.

Rodzaj spółdzielni	Ogółem	w tem spółdzielnie					w tej liczbie w b. Dzielnicy												
		polskie	rusińskie	niemieckie	żydowskie	niepodane	rosyjskiej					pruskiej			austriackiej				
							polskie	rusińskie	niem.	żydow.	niepod.	polskie	niem.	niepod.	polskie	rusińskie	niem.	żydow.	niepod.
Ogółem	1 244	747	261	12	176	48	467	3	7	162	43	122	5	3	158	258	—	14	14
%	100,0	60,0	21,0	1,0	14,1	3,9	68,5	0,4	1,0	23,8	6,3	9,3	3,8	2,3	36,6	59,7	—	3,2	0,5
Spożywcze	697	449	229	—	10	9	311	2	—	9	7	70	—	2	68	227	—	1	—
Budowlano-mieszkan.	90	90	—	—	—	—	59	—	—	—	—	7	—	—	24	—	—	—	—
Kredytowe	226	44	3	7	150	22	34	—	7	139	22	4	—	—	6	—	11	—	—
Rolniczo-handlowe	55	47	8	—	—	—	29	—	—	—	—	4	—	—	9	—	—	—	—
Inne handlowe	34	18	8	1	—	—	4	—	—	1	5	5	1	—	9	—	1	—	—
Surowcowo-warsztatowe	44	17	4	3	13	7	4	—	—	12	6	8	3	—	5	—	4	—	1
Jajecz., mlecz. i hodowl.	22	21	1	—	—	—	10	—	—	—	—	2	—	—	9	—	1	—	—
Inne rolnicze	11	11	—	—	—	—	3	—	—	—	—	6	—	—	2	—	—	—	—
Rolniczo-przemysłowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne przemysłowe	11	7	—	1	—	3	5	—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	1
Wydawniczo-księgarskie	10	7	1	—	—	—	2	1	—	—	2	3	—	—	2	—	—	—	—
Inne i nieokreślone	44	36	7	—	1	—	6	—	—	1	—	7	—	—	23	7	—	—	—

Tabl. 4. Spółdzielnie nowopowstałe według narodowości.

Wciągnięte do rejestru w r. 1923.

Rodzaj spółdzielni	Ogółem	w tem spółdzielnie					w tej liczbie w b. Dzielnicy												
		polskie	rusińskie	niemieckie	żydowskie	niepodane	rosyjskiej					pruskiej			austriackiej				
							polskie	rusińskie	niem.	żydow.	niepod.	polskie	niem.	niepod.	polskie	rusińskie	niem.	żydow.	niepod.
Ogółem	1 292	878	256	33	108	17	638	3	15	75	15	96	17	144	253	1	33	14	14
%	100,0	67,9	19,8	2,6	8,4	1,3	85,5	0,4	2,0	10,1	2,0	35,0	15,0	33,3	58,4	0,2	7,6	0,5	0,5
Spożywcze	693	519	168	1	5	—	395	3	—	3	—	61	1	63	165	—	2	—	—
Budowlano-mieszkan.	115	113	2	—	—	—	92	—	—	—	—	8	—	13	3	—	—	—	—
Kredytowe	187	50	3	23	94	17	40	—	13	66	15	2	10	8	3	—	28	—	2
Rolniczo-handlowe	75	74	—	1	—	—	44	—	—	—	—	4	1	26	—	—	—	—	—
Inne handlowe	35	25	2	5	3	—	15	—	2	1	—	1	2	9	—	1	—	—	—
Surowcowo-warsztatowe	35	30	—	5	—	—	13	—	—	4	—	10	—	7	—	—	1	—	—
Jajecz., mlecz. i hodowlane	24	18	6	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—
Inne rolnicze	5	5	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—
Rolniczo-przemysłowe	3	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne przemysłowe	4	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Wydawniczo-księgarskie	15	11	4	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Inne i nieokreślone	101	31	69	—	1	—	14	—	—	1	—	7	—	10	69	—	—	—	—

Tabl. 5. Spółdzielnie nowopowstałe według wysokości udziału.

Wciągnięte do rejestru w r. 1922.

Rodzaj spółdzielni	Ogółem	Wysokość udziału (w markach)									
		poniżej 100	200—500	500—1000	1000—5000	5000—10 000	10 000—20 000	20 000—50 000	powyżej 50 000	niepodana	
Ogółem	1 244	25	173	360	381	110	19	71	50	55	
%	100,0	2,0	13,9	29,0	30,6	8,9	1,5	5,7	4,0	4,4	
Spożywcze	697	18	146	257	184	30	4	12	3	43	
Budowlano-mieszkan.	90	—	1	5	10	18	7	16	31	2	
Kredytowe	226	—	6	39	122	32	3	18	4	2	
Rolniczo-handlowe	55	—	5	14	26	6	—	2	—	2	
Inne handlowe	34	1	2	9	8	3	—	4	4	3	
Surowcowo-warsztatowe	44	—	2	11	11	5	3	8	4	—	
Jajczarskie, mlecz. i hodowlane	22	5	4	5	6	1	—	—	1	—	
Inne rolnicze	11	—	2	1	3	3	1	—	1	—	
Rolniczo-przemysłowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Inne przemysłowe	11	—	1	1	3	2	—	3	1	—	
Wydawniczo-księgarskie	10	—	1	3	2	3	—	1	—	—	
Inne i nieokreślone	4	—	3	15	6	7	1	7	1	3	

Tabl. 6. Spółdzielnie nowopowstałe według wysokości udziału.

Wciągnięte do rejestru w r. 1923.

Rodzaj spółdzielni	Ogółem	Wysokość udziału (w tysiącach marek)							Udziały		
		poniżej 1	1-5	5-10	10-20	20-50	50-100	powyżej 100	w złotych	w zbożu	niepoddane
Ogółem	1 292	228	298	178	89	128	85	145	117	7	17
%	100,0	17,6	23,1	13,8	6,9	9,9	6,6	11,2	9,1	0,5	1,3
Spożywcze	693	168	180	122	60	68	38	30	24	3	—
Budowlano-mieszkaniowe	115	6	5	5	1	6	10	31	51	—	—
Kredytowe	187	18	58	20	9	19	7	33	13	1	9
Rolniczo-handlowe	75	12	13	4	7	8	9	17	4	1	—
Inne handlowe	35	3	6	3	1	2	1	11	5	2	1
Surowcowo-warsztatowe	35	4	6	2	2	7	5	3	5	—	1
Jajczarskie, mlecz. i hodowlane	24	5	3	—	—	6	5	3	2	—	—
Inne rolnicze	5	—	—	—	—	1	1	2	1	—	—
Rolniczo-przemysłowe	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Inne przemysłowe	4	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1
Wydawniczo-księgarskie	15	—	3	1	3	—	—	3	5	—	—
Inne i nieokreślone	101	10	24	21	5	11	9	11	7	—	3

Tabl. 7. Spółdzielnie nowopowstałe według rodzaju odpowiedzialności.

Wciągnięte do rejestru w r. 1922.

Rodzaj spółdzielni	Ogółem	Odpowiedzialność		W t e m								Niepoddana
		nieograniczona	ograniczona	jedno-	dwu-	trzy-	cz'e-	pięcio-	sze- ścio-	dzie- sięcio-	jele- nast- i wyżej	
Ogółem	1 244	31	1 213	541	112	81	4	174	9	71	74	147
Spożywcze	697	1	696	386	57	51	1	89	7	8	—	97
w tem:												
powszechnie	484	—	484	236	31	35	1	87	7	7	—	80
wojsko i policyjne	139	1	138	124	—	5	—	1	—	1	—	7
urzęd., naucz. i kolej.	74	—	74	26	26	11	—	1	—	—	—	10
Budowlane	18	1	17	5	4	1	—	3	—	3	—	1
Mieszkaniowe	72	—	72	52	10	4	—	3	1	—	—	2
Kredytowe	226	25	201	37	8	10	2	17	—	49	74	4
w tem:												
kredytowe zwykłe	218	25	193	34	6	10	2	15	—	49	74	3
kredytowo-spożywcze	0	—	6	2	2	—	—	2	—	—	—	—
kredytowo-wytwórcze	2	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Rolniczo-handlowe	55	1	54	7	2	3	—	30	—	—	—	12
Inne handlowe	34	—	34	13	6	1	—	4	—	1	—	9
Surowcowe	28	—	28	9	5	1	1	6	—	1	—	5
Warsztatowe	16	—	16	7	1	1	—	4	—	—	—	3
Jajczarskie i mleczarskie	20	—	20	—	3	—	—	12	—	2	—	3
Hodowli i sprzedaży bydła	2	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Inne rolnicze	11	1	10	2	3	2	—	—	—	—	—	3
w tem:												
osadnicze	11	1	10	2	3	2	—	—	—	—	—	3
Rolniczo-przemysłowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
w tem:												
młynarskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
browarnicze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne przemysłowe	11	—	11	2	1	—	—	3	—	3	—	2
w tem:												
elektrownie	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
fabryki	10	—	10	2	1	—	—	3	—	3	—	1
Księgarskie	6	—	6	5	1	—	—	—	—	—	—	—
Wydawnicze	4	—	4	1	—	1	—	—	—	1	—	1
Inne i nieokreślone	44	2	42	15	11	6	—	2	1	3	—	4
w tem:												
pracy	4	—	4	—	3	1	—	—	—	—	—	—
pastwiskowe	7	—	7	3	1	—	—	—	—	3	—	—
rybackie	3	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1
koszykarskie	3	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	1
mieszane	11	—	11	3	4	2	—	1	—	—	—	1
pozostałe	16	1	15	7	3	2	—	1	1	—	—	1

Tabl. 8. Spółdzielnie nowopowstałe według rodzaju odpowiedzialności.

Wciągnięte do rejestru w r. 1923.

Rodzaj spółdzielni	Ogółem	Odpowiedzialność		W t e m								Niepoda- dana
		nie- ogran- iczona	ogran- iczona	jedno-	dwo-	tr y-	cztero-	pięcio-	sze- ścio-	dzie- sięcio-	jeden- nasto- i wyżei	
Ogółem	1 292	47	1 245	626	143	96	13	164	10	77	45	71
Spożywcze	693	2	691	450	63	46	5	71	1	11	3	41
w tem:												
powszechne	507	—	507	314	43	41	3	69	1	7	1	28
wojskowe i policyjne	115	—	115	108	—	—	—	1	—	2	—	4
urzęd., naucz. i kolej.	71	2	69	28	20	5	2	1	—	2	2	9
Budowlane	20	1	19	8	1	3	—	7	—	—	—	—
Mieszkaniowe	95	—	95	67	8	5	—	6	—	6	1	2
Kredytowe	187	39	148	24	16	9	3	10	—	38	41	7
w tem:												
kredytowe zwykłe	182	39	143	22	14	9	2	10	—	38	41	7
kredytowo-spożywcze	5	—	5	2	2	—	1	—	—	—	—	—
kredytowo-wytwórcze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rolniczo-handlowe	75	—	75	19	12	1	—	33	2	4	—	4
Inne handlowe	35	—	35	16	6	4	—	3	—	3	—	3
Surowcowe	18	—	18	3	8	—	1	2	—	2	—	2
Warsztatowe	17	—	17	3	3	4	1	—	1	3	—	2
Jajczarskie i mleczarskie	24	—	24	3	4	1	—	10	2	1	—	2
Hodowli i sprzedaży bydła	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne rolnicze	5	—	5	3	1	1	—	—	—	—	—	—
w tem:												
osadnicze	5	—	5	3	1	1	—	—	—	—	—	—
Rolniczo-przemysłowe	3	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
w tem:												
młynarskie	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
browarnicze	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne przemysłowe	4	1	3	—	—	—	—	1	—	2	—	—
w tem:												
elektrownie	2	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
fabryki	2	—	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—
Księgarskie	3	—	3	4	—	—	—	1	—	—	—	—
Wydawnicze	10	—	10	5	1	4	—	—	—	—	—	—
Inne i nieokreślone	101	2	99	21	20	17	3	20	3	7	—	8
w tem:												
pracy	6	—	6	4	2	—	—	—	—	—	—	—
pastwiskowe	2	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—
rybackie	2	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—
koszykarskie	2	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—
mieszane	65	1	64	10	11	13	2	17	3	2	—	6
pozostałe	24	1	23	5	5	3	1	3	—	4	—	2

Tabl. 9. Spółdzielnie dawniej istniejące według województw.

Wciągnięte do rejestru w latach 1922 i 1923.

Grupa	1922	1923	M. st. Warszawa	Warszawskie	Łódzkie	Kieleckie	Lubelskie	Białostockie	Okr. adm. wileński	Nowogródzkie	Poleskie	Wojnyńskie	Poznańskie	Pomorskie	Krakowskie	Lwowskie	Starobiałowskie	Tarnopolskie	Śląskie	W % % sumy ogólnej	
																				1922 r.	1923 r.
																				Ogółem	917
Spożywcze	303	315	12	52	32	77	55	7	10	2	—	2	3	—	29	13	10	10	1	33,0	38,6
Budowlano-mie- szkaniowe	10	9	—	1	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	1,1	1,1
Kredytowe	419	335	3	45	29	26	45	15	2	1	—	—	15	1	53	33	38	28	1	45,7	41,1
Rolniczo-handl. Inne handlowe	109	71	1	1	2	—	—	—	1	—	—	—	3	1	32	17	7	6	—	11,9	8,7
Surowcowo-war- sztatowe	4	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	0,9	0,5
Jajcz., mlecz. i hodowlane	48	41	—	7	—	3	—	—	—	—	—	—	2	—	19	8	1	1	—	5,2	5,0
Inne rolnicze	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—
Rolniczo-przem. Inne przemysł.	1	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	0,1	0,5
Wydawniczo- księgarskie	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	0,2	0,1
Inne i nieokreśl. Inne	3	8	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	0,3	0,4
	9	29	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	11	12	5	—	—	1,0	3,5

Tabl. 10. Spółdzielnie dawniej istniejące według wysokości udziału i rodzaju odpowiedzialności.

Wciągnięte do rejestru w latach 1922 i 1923.

Wysokość udziału	1922		1923		Odpowiedzialność			
	1922	1923	1922	1923	1922	1923		
Ogółem	917	816			Ogółem	917	816	
Poniżej 100 marek	35	239			Nieograniczona	267	171	
100—500 „	115				Ograniczona	650	645	
500—1 000 „	363				W tem:			
1 000—5 000 „	288		240			1 krotna	311	318
5 000—10 000 „	65		150			2 „	55	80
10 000—20 000 „	9	61			3 „	15	34	
20 000—50 000 „	14	52			4 „	2	8	
50 000—100 000 „	4	27			5 „	96	82	
powyżej 100 000 „	—	29			6 „	6	6	
W złotych	—	15			10 „	74	41	
W koronach austriackich	—	3			11 „ i więcej	36	26	
Niepodana	24	—			Niepodana	55	50	

Tabl. 11. Wykreślenia spółdzielni.

Lata 1922 i 1923.

Grupy	Rok	Ogółem	w t e m z p o w o d u								
			likwi- dacji lub roz- wiązania	po- łączenia się	niewy- konywania działalności	prze- niesienia siedziby	braku człon- ków	braku fundu- szów	upa- dłości	innych przy- czyn	niepo- dane
Ogółem	1922	73	54	—	6	2	—	—	2	3	6
	1923	164	83	16	18	5	7	3	3	15	14
Spożywcze	1922	19	12	—	5	—	—	—	1	—	1
	1923	49	24	10	12	—	—	—	1	2	—
Budowlano-mieszkaniowe	1922	4	3	—	—	—	—	—	—	1	—
	1923	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kredytowe	1922	25	20	—	—	—	—	—	—	2	3
	1923	66	34	4	—	4	5	1	2	8	8
Rolniczo-handlowe	1922	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	1923	7	2	—	4	—	—	—	—	—	1
Inne handlowe	1922	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—
	1923	7	5	—	—	—	—	—	1	—	1
Surowcowo-warsztatowe	1922	11	8	—	1	—	—	—	—	—	2
	1923	11	5	—	—	—	—	1	—	3	—
Jajczarskie, mleczarskie i ho- dowlane	1922	4	3	—	—	1	—	—	—	—	—
	1923	8	5	2	—	—	1	—	—	—	—
Inne rolnicze	1922	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	1923	6	2	—	—	—	1	—	—	1	2
Rolniczo-przemysłowe	1922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1923	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne przemysłowe	1922	3	2	—	—	—	—	—	1	—	—
	1923	5	2	—	1	1	—	—	—	1	—
Księgarsko-wydawnicze	1922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1923	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne i nieokreślone	1922	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	1923	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—

Tabl. 12. Spółdzielnie związkowe.

W milionach marek.

Rok 1922.

Wyszczególnienie	Spółdzielnie spożywców					Spółdzielnie rolniczo-handlowe					
	Zw. Pol. Stow. Spoż.	Zw. R. Sp. Prac. P., K. i Sp.	Zw. Rob. Sp. Spoż./	Zw. Sp. Zar. i Gosp. w Pozn.	Zw. Sp. Niem. w P.	Zw. Sp. Zar. i Gosp. w Pozn.	Zw. Sp. Niem. w P.	Zw. Sp. Roln. na Wlkp.	Zw. Rew. Sp. Roln. b	Zw. R. Sp. Roln.-Handl.	Zw. R. Sp. Kół. Roln.
Liczba spółdz. a	762	80	123	43	2	67	13	15	30	30	156
Liczba członków a	264 723	78 341	130 859	91 242	456	9 923	2 413	2 017	28 291	6 493	112 741
Na 1 spółdz. przypada członków a	346	979	1 064	2 122	228	148	186	134	943	218	723
Stan czynny											
Gotówka	374,3	45,7	108,9	33,1	0,3	68,4	11,4	40,9	36,0	46,6	134,0
Papiery i udziały	—	—	—	4,4	1,1	17,6	4,0	1,6	28,5	20,3	38,3
Towary	2 451,5	1 059,6	636,7	539,8	28,2	534,5	650,3	172,1	533,5	381,5	1 301,0
Banki	313,8	174,1	269,8	2,6	0,1	163,7	27,4	27,1	345,4	238,2	25,0
Dłużnicy				42,6	18,8	2 188,9	182,8	211,8			307,5
Ruchomości	81,5	63,3	27,8	32,0	—	41,5	—	0,4	8,6	10,4	22,2
Nieruchomości	75,1	—		94,1	0,1	66,5	—	0,8	28,3	79,5	78,8
Różne	1,0	50,9	14,4	9,5	—	23,0	4,5	1,6	1,4	—	4,9
Straty			4,9	9,8	—	2,8	1,1	—	—	0,6	0,1
Suma bilansowa	3 297,2 ^b	1 441,6	1 062,5	767,9	48,6	3 106,9	881,5	456,3	981,7	777,1	1 911,8
Stan bierny											
Udziały	697,0	225,4	136,6	61,0	1,7	18,1	11,1	4,7	72,1	104,1	74,9
Fund. zasobowe i specjalne	312,7	45,9	86,7	84,2	0,2	51,3	1,3	1,6	20,5	24,3	36,6
Wkłady oszczęd.	159,3	—	46,8	2,7	0,4	69,4	8,9	25,8	—	—	446,4
Banki	1 361,0	851,0	616,6	208,9	11,5	731,4	34,4	23,0	841,2	564,8	306,7
Wierzyciele				280,7	24,0	1 686,7	798,9	276,3			915,1
Różne	767,2	319,3	51,8	90,6	2,4	27,8	8,4	107,9	121,2	24,7	40,5
Czysta nadwyżka			124,0	39,8	8,4	522,2	18,5	17,0	35,7	59,2	91,6
Główne poz.rach. strat i nadwyżek											
Koszty handlowe Nadw. brutto	1 636,3 ^b	473,8	584,6	233,0	3,9	728,0	77,9	167,4	126,6	171,0	543,1
ogółem	2 502,2 ^b	852,2	800,7	356,7	14,5	1 238,7	160,7	198,5	208,1	270,1	772,1
w tem: na towar.	2 369,4 ^b	776,3	672,9	331,7	13,5	1 185,2	160,7	194,9	202,1	255,2	769,5
Obrót towarowy	23 578,2 ^c	6 805,3	8 656,0	2 638,3	—	20 377,5	—	—	2508,8	2290,1	11 840,1
Fundusze własne											
w % kap. obrót.	53,9 ^b	41,0	32,7	24,1	21,2	19,0	3,5	5,1	13,1	24,1	10,6
Fundusze obce											
w % kap. obrót.	46,1 ^b	59,0	67,3	75,9	78,8	81,0	96,5	94,9	86,9	75,9	89,4
Czysta nadwyżka w % obrotu	3,25 ^d	4,6 ^d	1,43	1,51	—	2,56	—	—	1,42	2,58	0,77
Koszty handl. w % obrotu	6,94 ^e	6,96	6,75	8,83	—	3,57	—	—	5,05	7,47	4,59
Udziały na 1 czł. w tys. mk.	2,6	2,9	1,0	0,7	3,7	11,5	4,6	2,3	2,6	16,0	0,6
Obrót tow. na 1 czł. w tys. mk.	89,1 ^f	86,9	66,1	28,9	—	2 053,6	—	—	88,7	352,7	163,2

a Uwzględniono tylko te spółdzielnie, które podały bilans oraz rachunek strat i nadwyżek.

b Dla 663 spółdzielni.

c Dla 703 spółdzielni i 261 980 członków.

d Czysta nadwyżka dla 663 spółdzielni, obrót — dla 703.

e Udziały dla 663 spółdzielni, liczba członków — dla 762.

f Łącznie ze spółdzielniami małopolskimi, należącymi do „Proletariatu“ w rakowie.

g W dniu 30 czerwca 1922 r.

h Od 1 lipca do 31 grudnia 1922 r.

U w a g a. Z powodu braku danych nie uwzględniono spółdzielni spożywców, należących do Centrali Spoż. Stow. Spółdz. Rob. Chrz. w Warszawie, Związku Stow. Zarobk. i Gosp. we Lwowie, Powsz. Zw. Stow. Zar. i Gosp. we Lwowie oraz Zw. Spółek Rolniczych w Cieszynie; z tych samych przyczyn nie uwzględniono spółdzielni rolniczo-handlowych, należących do Zw. Rew. Pol. Spółdz. Roln. w Warszawie.

Źródło: Dane związków rewizyjnych.

Tabl. 12. Spółdzielnie związkowe (dok.).

W milionach marek.

Rok 1922.

Wyszczególnienie	Spółdzielnie mleczarskie i jajezarskie				Spółdzielnie kredytowe					Spółdzielnie inne			
	Zw. Sp. Zar. i Gosp. w Pozn.	Zw. Sp. Niem. w P.	Zw. Sp. Roln. na Wklp.	Zw. Rew. Sp. Roln. ^b	Spółd. Zw. Kr. Ewang. Sp.	Zw. Sp. Zar. i Gosp.	Zw. Sp. Niem. w P.	Zw. Sp. Roln. na Wklp.	Zw. Sp. Niem. Roln.	Zw. Sp. Zar. i Gosp. ^c	Zw. Sp. Niem. w P. ^d	Zw. Sp. Roln. na Wklp. ^e	Kraj. Zw. Rew. (rus.) ^f
Liczba spółdz. ^a	7	38	38	35	25	214	231	166	35	26	46	42	630
Liczba członków ^a	376	3 073	1 924	40 772	2 347	127 756	24 060	3 371	2 317	7 523	7 707	1 534	226348
Na 1 spółdz. przypada członkó ^a	54	81	51	1 165	94	597	104	20	66	289	167	37	359
Stan czynny													
Gotówka	14,9	53,5	58,6	46,7	3,3	699,1	198,6	20,8	6,1	12,0	381,9	14,7	55,2
Papiery i udziały	0,0	1,9	1,2	26,2	0,1	593,1	386,6	3,0	4,3	13,3	62,2	2,4	—
Towary	28,2	57,2	62,1	13,9	—	—	129,6	23,1	5,1	53,8	175,8	12,4	363,8
Banki	3,4	33,3	47,8	55,3	—	1 737,0	774,6	20,4	2,7	133,4	43,6	10,9	84,3
Dłużnicy	6,3	33,5	76,2	—	43,9	10213,1	1 313,4	150,1	8,6	275,8	2 142,6	35,8	254,1
Ruchomości	0,1	0,1	7,1	0,3	—	2,8	1,1	0,0	0,4	0,9	0,0	3,4	17,0
Nieruchomości	0,1	14,6	13,0	27,4	—	112,7	—	0,8	—	14,1	—	3,2	116,0
Różne	1,3	14,6	2,4	0,0	0,4	65,2	78,8	0,4	0,3	124,6	22,0	10,1	106,5
Straty	—	0,0	0,1	—	—	0,1	2,3	0,3	0,2	0,8	0,5	9,0	1,1
Suma bilansowa	54,3	194,1	268,5	169,8	47,7	13423,1	2 885,0	218,9	27,7	628,7	2 828,6	101,9	998,0
Stan bierny													
Udziały	0,4	13,0	7,0	10,2	0,9	176,4	105,5	3,3	5,8	108,2	102,7	2,6	55,2
Fund. zas. i specj.	1,4	1,8	0,8	2,4	0,5	108,7	14,4	1,0	0,1	302,9	9,2	2,1	11,5
Wkłady oszczędn.	—	—	—	—	4,5	9 830,6	1 147,6	98,3	12,2	0,1	447,4	0,2	320,6
Banki	0,5	9,3	16,6	147,9	40,6	808,6	392,1	24,8	4,8	31,0	1 926,3	18,3	121,5
Wierzyciele	34,7	72,7	163,1	—	2 065,7	54,3	84,4	—	103,9	103,6	40,4	—	—
Różne	11,1	83,7	74,0	0,3	1,2	46,9	213,5	4,9	3,4	9,8	161,8	37,0	457,6
Czysta nadwyżka	6,2	13,6	7,0	9,0	0,0	386,2	57,6	2,2	1,4	72,8	77,6	1,3	31,6
Główne poz. rach. strat i nadwyżek													
Koszty handlowe	48,0	288,5	195,4	33,3	2,3	823,3	207,5	33,8	—	57,0	238,9	105,9	—
Nadw. brutto og.	55,8	308,1	215,3	68,4	6,6	2 343,8	288,3	42,9	—	158,3	332,0	108,1	—
w tem: na towar.	55,1	219,6	209,0	67,9	—	—	129,2	24,2	—	127,0	155,6	100,9	—
Obrót towarowy	—	—	—	861,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fundusze własne w % kap. obrot.	14,8	14,6	5,5	12,7	3,0	5,0	6,2	3,0	26,4	77,0	6,7	5,9	9,8
Fundusze obce w % kap. obrot.	85,2	85,4	94,5	87,3	97,0	95,0	93,8	97,0	73,6	23,0	93,3	94,1	90,2
Czysta nadwyżka w % obrotu	—	—	—	1,05	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koszty handlowe w % obrotu	—	—	—	3,86	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Udziały na 1 czl. w tys. mk.	1,2	4,2	3,6	0,3	0,4	1,4	4,4	1,0	2,5	14,4	13,3	7,7	0,2
Obr. tow. na 1 czl. w tys. mk.	—	—	—	21,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—

^a Uwzględniono tylko te spółdzielnie, które mają bilans oraz rachunek strat i nadwyżek.

^b Od 1 lipca do 31 grudnia 1922 r.

^c Spółdzielnie szewskie, piekarskie, budowlane, ziemskie, kupieckie i wytwórcze.

^d Spółdzielnie gorzelnicze, młocarniane, zakupu i sprzedaży bydła, handlowe i inne.

^e Spółdzielnie budowlane, surowcowe, użytkowania bydła i młocarniane.

^f Dane obejmują sumaryczne zestawienie dla spółdzielni spożywczych, kredytowych, rolniczo-handlowych, młynarskich, dachówkarskich, budowlanych i t. d., ponieważ nie można było sporządzić odrębnych zestawień dla poszczególnych typów ze względu na to, iż niemal każda spółdzielnia ma — według statutu — kilka wspólnych celów działalności (ob. wstęp).

U w a g a. Z powodu braku danych nie uwzględniono spółdzielni jajezarskich i mleczarskich, należących do Zw. Rew. Pol. Spółdz. Roln. w Warszawie, Zw. Spółdz. Wiejskich Pomorza w Tczewie, Krajowego Patronatu Spółdz. Roln. we Lwowie i Ruskiego Zw. Rew. we Lwowie oraz spółdzielni kredytowych, należących do Zw. Rew. Pol. Spółdz. Roln. Zw. Rew. Żydów. Towarzystw Spółdz. i Pol. Zw. Rew. Spółdz. Kred. w Warszawie, Zw. Spółek Niem. w Łodzi, Zw. Spółdz. Wiej. Pom. w Tczewie, Zw. Stowarz. Zarobk. i Gospod., Kraj. Patronatu Sp. Roln., Powsz. Zw. Stow. Zar. i Gosp. i Rusk. Zw. Rew. we Lwowie.

Ź r ó d ł o: Dane związków rewizyjnych.

Tabl. 13. Związki rewizyjne spółdzielni.

Stan w dniu 1 stycznia 1923.

Wyszczególnienie	Polska	B. Dzielnica rosyjska										B. Dzielnica pruska	
		Z. P. Stow. Spoż.	Z. R. Pol. Sp. Roln.	Z. Sp. Budowl.	Z. Sp. Niem. w Ł.	Pol. Z. R. Sp. Kred.	Z. Rob. Sp. Spoż.	Centr. S. S. S. R. Chrz.	Z. R. Sp. Pr. P. K. i S.	Zw. R. Żyd. Tow. Spółdz.	Sp. Zw. Kred. Ew. Sp.	Z. Sp. Zar. i Gosp.	Z. Sp. Rol. na Włkp.
Spółdzielni ogółem	6 323	762	425	20	81	164	88	69	55	130	50	357	272
w tem:													
Spożywcze . . .	1 324	762	—	—	—	—	88	69	55	—	—	43	—
Budowl.-mieszk. . .	34	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	5	2
Kredytowe . . .	4 027	—	317	—	81	164	—	—	—	130	50	214	168
Rolniczo-handlowe	389	—	52	—	—	—	—	—	—	—	—	67	19
Inne handlowe . . .	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Surowe.-warsztat.	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2
Jajczarskie, mleczarskie i hodowl.	346	—	56	—	—	—	—	—	—	—	—	7	44
Inne rolnicze . . .	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Rolniczo-przemysł.	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19
Inne przemysłowe	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	16
Wydawn. i księg.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Inne . . .	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Liczba członków	2365 568 ^a	264 723	143 414 ^c	—	2681	11 480 ^d	10 149	25 306	63 279	56 644	4600	23 682	23 936
Na 1 spółdzielnię													
przyrąda członk.	388 ^a	346	429 ^c	—	33	745 ^d	1 153	367	1 151	510 ^e	92	663	88
Liczba lustracyj i rewizyj w r. 1922	4 416 ^b	742	510	8	60	93	143	61	83	138	40	281	180

(c. d.)

Wyszczególnienie	B. Dzielnica pruska		B. Dzielnica austriacka										
	Z. Sp. Niem. w Polsce	Z. Sp. Wiej. Pom.	Z. Stow. Zar. i Gosp.	Kraj. Zw. Rew. (rus.)	Kraj. Patr. Sp. Roln.	Powsz. Z. St. Z. i G.	Z. Sp. Roln. w Ks. C.	Ruski Zw. Rew.	Z. Niem. Sp. Roln. w Mal.	Z. R. Sp. Roln.	Z. R. Sp. R.-H.	Z. R. Sp. Kól. Roln.	„Proleta-rjat“
Spółdzielni ogółem	348	229	189	440	1 532	566	90	83	45	101	35	157	35
w tem:													
Spożywcze . . .	2	—	22	215	—	8	25	—	—	—	—	—	35
Budowl.-mieszk. . .	2	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kredytowe . . .	235	148	138	190	1 476	555	54	63	44	—	—	—	—
Rolniczo-handlowe	23	—	—	—	—	—	1	—	—	36	34	157	—
Inne handlowe . . .	10	7	—	—	—	3	3	6	1	2	—	—	—
Surowe.-warsztat.	—	—	16	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajczarskie, mleczarskie i hodowl.	38	53	—	23	56	—	1	6	—	61	1	—	—
Inne rolnicze . . .	4	5	—	1	—	—	5	2	—	—	—	—	—
Rolniczo-przem.	27	13	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Inne przemysłowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Wydawn. i księg.	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne . . .	7	1	10	3	—	—	1	6	—	—	—	—	—
Liczba członków	34 576 ^g	26 106 ^f	132 720 ^b	180 000	354 895	348 115	11 356	23 125	2620	64 371	6697	112 741	30 542
Na 1 spółdzielnię													
przyrąda członk.	98 ^g	114 ^f	1 443 ^b	409	232	615	126	279	58	637	191	718	873
Liczba lustracyj i rewizyj w r. 1922	178	55	186	329	896	23	14	26	34	79	29	167	61

a Bez Związku Spółdzielni Budowlanych. Ponadto ob. uwagi następnę b Wylącznie w spółdzielniach związkowych. c W 334 spółdzielniach. d W 154 spółdzielniach. e W 111 spółdzielniach. f Dane wykombinowane. g W 352 spółdzielniach i spółkach z ogr. odpowiedzialz. h W 92 spółdzielniach.

Źródło: Dane związków rewizyjnych i akta Rady Spółdzielczej przy Ministerstwie Skarbu.

U w a g a. Związki rewizyjne według stanu w dniu 1. 1. 1922 r. ob. *Miesięcznik Statystyczny* tom VI r. 1923. str. 145.